

ETRIUSZ modul szerepkörei

Költségvetési, tervezési és beszámoló készítési modul

I. Bevezető

Az ETRIUSZ modul az ASP gazdálkodási szakrendszer más moduljaiban rögzített adatokat képes összegyűjteni az előre meghatározott paraméterek, tulajdonságok alapján.

Elsődleges funkciója a jogszabályok által előírt adatszolgáltatások teljesítésének támogatása, de önálló, saját adatgyűjtési sémák is kialakíthatóak.

Az itt megjelenő adatok forrása elsősorban a KASZPER könyvelt állománya, ezért az egyes szerepkörök felhasználóhoz való rendelésénél figyelembe kell venni, hogy

- milyen feladatmegosztás mentén történik az adatszolgáltatások összeállítása,
- kik azok a felhasználók, akik számára csak betekintési jogosultságot szeretnénk biztosítani,
- kik azok a felhasználók, akik számára megengedett legyen adminisztrációs szintű modulkezelés,
- összetettebb szervezeti struktúra esetén esetleg a könyvelést végzők számára is biztosítottak legyenek az ETRIUSZ-os jogok a különféle előzetes ellenőrzések céljából.
- egyes szerepkörök csak más szerepkörökkel együtt érvényesülnek.

Az ETRIUSZ alkalmazott szerepkörei:

GAZD - Tenant adminisztrátor
GAZD - ETRIUSZ – Adminisztrátor
GAZD - ETRIUSZ – Önkormányzat
GAZD - ETRIUSZ – Intézmények
GAZD - ETRIUSZ – Intézménycsoport adminisztráció
GAZD - ETRIUSZ – Véglegesítés feloldása
GAZD - ETRIUSZ – Sémába beírt zárt adatokat felülírhatja
GAZD - ETRIUSZ – Csak listázás

Jelen dokumentáció VI. fejezetében megtalálhatja, hogy a modul működtetéséhez mi a minimálisan ajánlott szerepkör beállítás. A II-V. fejezetekben pedig az egyes szerepkörök részletes tartalma ismerhető meg.

II. Az egyes jogosítás csoportban lévő felhasználók által végezhető műveletek részletes leírása

1. Tenant adminisztrátor

A szerepkör tartalma megegyezik az adminisztrátori szerepkörben leírtakkal.

2. Adminisztrátor

Az adminisztrátori szerepkörrel rendelkező felhasználók a modul valamennyi menüpontjában teljes körű jogosultsággal és minden egyedi funkcióra szóló joggal rendelkeznek. Joga van a saját sémák létrehozásához, szerkesztéséhez.

Korlátozások a (9) Adminisztráció menücsoportban:

- nem módosíthatja a központi adatszolgáltatások beállításait, azt rendszergazda teheti csak meg, mert az egyes űrlapok létrehozásánál beállításra kerül, hogy kit illet módosítási jog: adminisztrátort, vagy rendszeradminisztrátort;
- a (99) Rendszeradminisztráció menücsoporthoz sem érhető el számára, ahol a menüpontok létrehozása, az űrlapgarnitúrák éles rendszerekre való publikálása és a KGR-K11 ellenőrző szabályainak feltöltése történik;
- azokat a sémacsoportokat nem módosíthatja, amely tartalmaz olyan űrlapot, amelyhez rendszergazda szintű módosítási jog került beállításra;
- nem módosíthatja azokat a publikálási szabályokat, amelyek a központi adatszolgáltatásokhoz tartoznak.

Érintett menüpontok:

Minden, adatszolgáltatási és adminisztrációs menüpont, a rendszeradminisztráció kivételével.

3. Önkormányzat

A felhasználók képesek látni és módosítani azokat a menüpontokat, amelyek önkormányzati láthatósági jogot kaptak a létrehozásukkor.

Gyakorlati alkalmazása: amikor a rendszeradminisztráció során egy menüpont létrehozásra kerül, akkor meg lehet adni, hogy azt a menüpontot milyen szerepkörrel rendelkező felhasználó láthassa (több is bejelölhető a háromból):

- önkormányzat
- intézmény
- admin

Az Önkormányzat szerepkörrel rendelkező felhasználók tehát azokat a menüpontokat látják, amelyeknél létrehozáskor bejelölésre került az „önkormányzat” jelleg.

Az a felhasználó, aki rendelkezik az Önkormányzat joggal, minden menüpontban el tudja végezni a véglegesítéseket és azok feloldását.

A központi adatszolgáltatások menüpontjai úgy kerültek beállításra, hogy azokat az ezzel a joggal rendelkezők látják.

Érintett menüpontok:

Minden, adatszolgáltatási funkcióval rendelkező menüpont.

4. Intézmények

A felhasználók képesek látni és módosítani azokat a menüpontokat, amelyek intézményi láthatósági jogot kaptak a létrehozásukkor.

Gyakorlati alkalmazása: amikor a rendszeradminisztráció során egy menüpont létrehozásra kerül, akkor meg lehet adni, hogy azt a menüpontot milyen szerepkörrel rendelkező felhasználó láthassa (több is bejelölhető a háromból):

- önkormányzat
- intézmény
- admin

Az Intézmények szerepkörrel rendelkező felhasználók tehát azokat a menüpontokat látják, amelyeknél létrehozáskor bejelölésre került az „intézmény” jelleg.

Fontos: az a felhasználó, aki csak az Intézményi adatgazda joggal rendelkezik, az az egyes űrlapokon csak az intézményi véglegesítést és feloldást tudja elvégezni bármely menüpontban.

A központi adatszolgáltatások menüpontjai úgy kerültek beállításra, hogy azokat az ezzel a joggal rendelkezők látják.

A szerepkör tartalmazza a véglegesítési műveletek használatának jogát.

Érintett menüpontok:

Minden, adatszolgáltatási funkcióval rendelkező menüpont.

5. Intézménycsoport adminisztráció

A felhasználók képesek az intézmény csoportot törölni, módosíthatják az intézménycsoportokat.

Az intézménycsoportok használata az összesítő menüpontokban fordul elő, és arra szolgál, hogy ha több intézmény van a rendszerben, amelyekre összesítve szeretnénk adatszolgáltatást, kimutatást készíteni, akkor létre lehet hozni intézménycsoportot, hogy ne kelljen minden alkalommal az összes összetartozó intézményt egyesével kijelölni. A csoport kiválasztásával kijelölésre kerül minden, az adott csoportba tartozó intézmény.

Ennek a jognak önmagában nincs létjogosultsága, minden esetben olyan felhasználónak kell megadni, akinek van Önkormányzat / intézmények szerepköre, azaz jogosult az adatfelvitelre.

Amennyiben szeretnénk, hogy az intézménycsoportok „védve” legyenek, azaz még véletlenül se törölje ki egy felhasználó a már létező, akár más által létrehozott csoportokat, akkor ezt a szerepkört csak egyetlen felhasználónak kell odaadni. Ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy csoportokat minden – egyébként adatfelvételi joggal rendelkező – felhasználó tud létrehozni, de a <Törlés> gomb csak annak jelenik meg, aki ezzel a szerepkörrel is rendelkezik.

Ha a szervezet nagysága miatt az adatszolgáltatás összeállításával csak egy ember foglalkozik, akkor neki mindenképpen meg kell adni ezt a szerepkört.

A szerepkör tartalmazza a véglegesítési műveletek használatának jogát.

Érintett menüpontok:

Minden „összesítő” jellegű menüpont, jelenleg ezek: 311, 411, 421, 641, 6911, 6921, 6931, 6941, 711, 721, 751, 761

6. Véglegesítés feloldása

A felhasználók képesek a véglegesített űrlapok esetében a véglegesítést feloldani.

A véglegesítés funkció minden adatszolgáltatási menüpontban megtalálható az űrlapválasztó felületen. Célja, hogy a már véglegesített adatszolgáltatásokat szükség esetén vissza tudja nyitni és javítani.

Ennek a jognak önmagában nincs létjogosultsága, minden esetben olyan felhasználónak kell megadni, akinek van Önkormányzat / intézmények szerepköre, azaz jogosult az adatfelvitelre.

A gyakorlatban úgy működik, hogy mindenki a saját maga által elvégzett véglegesítést feloldhatja, de a másét nem. Aki megkapja ezt a szerepkört, az a felhasználó minden véglegesítést feloldhat, függetlenül attól, hogy ki végezte a véglegesítést.

Ha a szervezet nagysága miatt az adatszolgáltatás összeállításával csak egy ember foglalkozik, akkor neki mindenképpen meg kell adni ezt a szerepkört.

Érintett menüpontok:

Minden, adatszolgáltatási funkcióval rendelkező menüpont.

7. Sémába beírt zárt adatokat felülírhatja

A felhasználók a sémákba írt zárt adatokat tudják szerkeszteni.

Az adatszolgáltatási űrlapok (sémák) paraméterezésekor az űrlap egy-egy mezője a # jel használatával zárttá tehető, tehát aki egyébként adatokkal tölti fel a napi munka során a táblázatot, ezeket a mezőket nem tudja felülírni.

Aki ezt a szerepkört megkapja, az a felhasználó ezeket a mezőket is tudja módosítani.

A gyakorlati alkalmazása során a felületen az <Adatok felvitele> gomb alkalmazása során az űrlapon a zárt mezők piros kerettel jelennek meg annak, aki rendelkezik ezzel a szerepkörrel. Akinek nincs meg a zárt adatok felülírási joga, annak a mező (és annak értéke) úgy jelenik meg, hogy abba adatot bevinni nem lehet, csak megjelenik a paraméterek alapján a mező értéke.

Erre a szerepkörre is érvényes, hogy csak akkor tud érvényesülni, ha magára az adatfelvitelre is rendelkezünk a megfelelő jogosultsággal (önkormányzati, intézményi).

A kötelező adatszolgáltatások jelenleg ilyen jellegű zárt mezőket nem tartalmaznak.

Érintett menüpontok:

Minden, adatszolgáltatási funkcióval rendelkező menüpont.

8. Csak listázás

A felhasználók a (9) Adminisztráció menücsoporthoz kivételével látják az adatszolgáltatási menüpontokat, viszont szerkeszteni, módosítani egyik űrlapon sem tudnak.

Megjelenési formája, hogy egy adott menüponthoz belül az űrlapválasztó felületeken csak a <Megtekintés> funkciógomb látható, nem jelennek meg az <Adatok felvitele> és a véglegesítéssel összefüggő gombok.

Ennek a szerepkörnek a beállításakor körültekintően kell eljárni, mivel a „Ha ez a joga van, nem módosíthat sehol” elemi jog miatt akkor sem lesz lehetősége a felhasználónak szerkesztésre, ha emellett más (egyébként szerkesztésre jogot adó) ETRIOUSZ jogot is beállítunk számára.

Tehát ezt a szerepkört csak olyan felhasználónak adjuk oda, akinek valóban nem feladata adatszolgáltatásokat összeállítani, vagy nincsenek rendszer beállítási feladatai, hanem csak megtekintési feladatai, igényei vannak.

Mivel ez a szerepkör alapvetően az információigényt szolgálja ki, aki ezzel rendelkezik, intézménycsoportot is tud létrehozni az összesítő menüpontokban.

Érintett menüpontok:

Minden, adatszolgáltatási funkcióval rendelkező menüpont.

III. Általános tudnivalók a modul szerepkörökkel, sémafrissítésekkel összefüggő működéséről

a) **Állapot: *Nem látható egy számunkra szükséges menüpont.***

Ha az általunk keresett menüpont nem látható a főmenüben, akkor annak az alábbi okai lehetnek:

- a menüponthoz beállított láthatósági jog nem egyezik a felhasználónevünkhöz rendelt szerepkörrel (lásd. 3. és 4. pont): ebben az esetben meg kell vizsgálni, hogy a szerepkörön vagy a menüpont beállításán kell-e változtatni. A javítás saját hatáskörben nem végezhető el, központi döntést igényel,
- a Beállítások modulban a menüpont megjelenítése le van tiltva – átállítása központi egyeztetést igényel.

b) **Állapot: *Látható a menüpont, de szürke, azaz nem aktív.***

Ha a menüpont, amelyet el szeretnénk indítani szürke (nem aktív), az azt jelenti, hogy nincs az adott menüpontra úrlapgarnitúra publikálva.

A központi adatszolgáltatások úrlapgarnitúráinak időszakonkénti publikálása rendszeradminisztrátori feladat, ezt a rendszer automatikusan végzi el az adatszolgáltatások gyakoriságának megfelelően. Ezért ha ezeket a menüpontokat érintően tapasztaljuk a jelenséget, akkor azt jelezni kell a HelpDesk felé.

A saját szerkesztésű sémák, garnitúrák esetén pedig ellenőrizzük, hogy létrehozásra kerültek-e a fájl típusok és a fájlok a 903, 904-es menüpontban! Ezekben a menüpontokban határozzuk meg, hogy egy-egy úrlap milyen időszakra gyűjti az adatokat (fájl típus), és ezeket intézményekhez rendeljük (fájl). Amíg nincs legalább egy ilyen meghatározás, addig a menüpont nem lesz aktív.

c) **Állapot: *Nem látható az <Adatok felvitele> gomb.***

Ennek okai lehetnek, hogy

- az adott felhasználónévhez megadtuk a GAZD-ETRIUSZ-Csak listázás szerepkört, vagy
- a megadott más szerepkörben bejelölésre került ez az elemi jog: „Ha ez a joga van, nem módosíthat sehol”.

Mindkettő javításához központi beállítás szükséges (szerepkör módosítás igénylése, szerepkör elemi jogainak felülvizsgálata).

d) **Állapot: *Nincs Törlés gomb az intézménycsoportok szerkesztésénél.***

Ennek oka, hogy nem rendelkezik a felhasználó az Intézménycsoport adminisztráció szerepkörrel (lásd 5. pont).

e) **Állapot: *Nem lehet új sémát létrehozni.***

Ennek oka, hogy a sémaszerkesztés, azaz egy kimutatás, úrlap összeállítása, paraméterezése csak a GAZD-ETRIUSZ-Admin joggal végezhető. Az ilyen joggal rendelkező felhasználó használhatja a 9-es menü csoportot.

f) **Állapot: *Adminisztrációs jogom van, de nem tudom módosítani a mérlegjelentés paraméterezését.***

A központi adatszolgáltatások paraméterezési felülete nem érhető el a tenant felhasználói számára, ezt csak a rendszergazda használhatja, mivel itt kerülnek meghatározásra azok az egységes szabályok, amelyek mentén össze kell állnia az adatszolgáltatásnak a vonatkozó jogszabályok szerint.

Egy-egy adatszolgáltatásban a mezők paraméterei megtekinthetők az űrlapokon a mezőértékekre való kattintással („lefűrással”).

IV. A szerepkörök által elérhető menüsoportok, funkciók

Az egyes szerepkörök beállítása esetén a melléklet táblázatban foglalt menüpontok, jogosultságok, funkciók érhetőek el.

A Beállítások modul korlátozhatja az egyes menüpontok megjelenését, de a táblázatban a teljes menürendszert szerepeltetjük.

Két alapvető elemi jog magyarázata, amely minden szerepkörnek része, így ez a napi munkavégzést nem befolyásolja mindaddig, amíg bármilyen ok miatt törlésre nem kerül:

Futtatás: az ETRIUSZ szolgáltatásait használhatja (ettől még nem használhatja az ETIRUSZ modul felhasználói felületét).

Felület futtatása: AZ ETRIUSZ felületeit használhatja.

V. Menüpontok, funkciók elérhetősége a szerepkörökhöz

Amennyiben az adott menüsoporton belül minden menüpont elérhető, akkor a táblázatban csak a menüsoport került feltüntetésre.

VI. Rendszerindításhoz szükséges ajánlott beállítások

Ahhoz, hogy az ETRIUSZ modult használni tudjuk, minimum az alábbi szerepkörök beállítása szükséges.

1. Ahol a szervezet nagysága miatt ugyanaz a személy végzi/felügyeli a beállításokat és készíti el az adatszolgáltatásokat (költségvetési jelentés, mérlegjelentés, költségvetés, beszámoló, stb.), számára **elegendő a GAZD - ETRIUSZ – Adminisztrátor szerepkör megadása.**
Ezzel a szerepkörrel el tudja készíteni a kötelező adatszolgáltatásokat, és igény szerint saját belső kimutatásokat is tud szerkeszteni.
2. Ahol a beállítások felügyelete/módosítása külön személyhez tartozik, és másvalaki végzi az adatszolgáltatások összeállítását, ott az alábbiak szerint javasoljuk a szerepkörök kiosztását:

Aki az adatszolgáltatásokat összeállítja, annak adjuk meg az alábbi szerepköröket a gördülékeny munkavégzéshez:

- GAZD - ETRIUSZ – Önkormányzat
- GAZD - ETRIUSZ – Intézmények
- GAZD - ETRIUSZ – Véglegesítés feloldása
- GAZD - ETRIUSZ – Intézménycsoport adminisztráció

Aki a beállítások felügyeletét látja el, annak adjuk meg az adminisztrátori szerepkört:

- GAZD - ETRIUSZ – Adminisztrátor

3. **Ha valakinek csak betekintési jogot szeretnénk adni,** akkor ennek a szerepkörnek a beállítását kell megkérni:

- GAZD - ETRIUSZ – Csak listázás